

OPONENTSKÝ POSUDEK

Jméno disertanta:	Vybíral Roman JUDr.
Téma práce:	Mezinárodní dvojí zdanění příjmů právnických osob
Rozsah práce:	171 stran vlastního textu
Datum odevzdání práce:	25. dubna 2014

1. Aktuálnost (novost) tématu

Disertant si jako téma své disertační práce zvolil problematiku z oblasti daňového práva, resp. mezinárodního daňového práva. Ačkoliv se může zdát, že nejde o téma aktuální, opak je pravdou. Uvedené téma nabývá na významu se zvyšující se snahou států postihnout daňové úniky a zdanit příjmy plynoucí do tzv. daňových rájů. V této souvislosti může být teoretické pojednání na téma „Mezinárodní dvojí zdanění příjmů právnických osob“ velmi přínosné.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Disertantem zvolené téma je tématem, které je v literatuře zabývající se finančním právem nepříliš detailně zpracovávaným. Větší pozornost je věnována vnitrostátnímu daňovému právu, než mezinárodnímu daňovému právu. Je více než vhodné, že disertant se rozhodl zpracovat disertační práci na dané téma. Problematiku mezinárodního dvojího zdanění příjmů právnických osob není možné úspěšně vládnout bez studia celé řady podkladů a bez teoretických právních znalostí nejenom finančního, resp. daňového, práva, ale i ústavního práva, mezinárodního práva veřejného, evropského práva a soukromého práva. Vstupních údajů pro zpracování disertační práce mohl mít disertant dostatek, a to včetně internetových zdrojů a právních předpisů. Ke zpracování tématu je možné využít deskriptivní, analytickou, deduktivní, příp. komparativní, metodu přístupu.

3. Formální a systematické členění práce

Z formálního hlediska se disertační práce skládá z čestného prohlášení, poděkování, obsahu, úvodu, struktury práce, použitých metod a pramenech, hlavních cílů, třech částí, závěru, shrnutí v anglickém a českém jazyce, seznamu použité literatury a pramenů, klíčových slov v českém a anglickém jazyce, anotace a abstraktu v anglickém jazyce.

Po úvodních pasážích disertační práce, ve kterých disertant uvádí obecný cíl své disertační práce (*„provést analýzu vývoje a především současného stavu vzájemné spolupráce mezi státy, a to jak na úrovni dvoustranných dohod, tak na úrovni vícestranné spolupráce plynoucí z účasti států v různých mezinárodních uskupeních, v rámci kterých dochází k vytváření rozličných typů dokumentů s cílem odstraňovat bariéry v podobě dvojího zdaňování příjmů a podpořit tak mezinárodní obchod a zároveň s cílem bojovat proti postupům daňových subjektů spočívajících v konstruování více či méně fiktivních entit nebo v modifikaci dílčích operací, jejichž cílem je snížit jejich celkovou daňovou zátěž“*) a cíle jednotlivých částí, popisuje obsah disertační práce, uvádí použitou literaturu a metody, následuje část týkající se vymezení stěžejních pojmů a konceptů. Ve druhé části disertační práce se disertant zaměřuje na historii a současný stav mezinárodní spolupráce v oblasti dvojího zdanění příjmů právnických osob. Třetí část disertační práce je věnována jednotlivým druhům příjmů a způsobům zabraňování dvojímu zdaňování. Shrnutí závěrů a návrhů disertanta je uvedeno v závěru disertační práce.

4. Vyjádření k práci

V první části se disertant zabývá jednotlivými stěžejními instituty a pojmy, které jsou významné z hlediska tématu disertační práce. Ohledně pojmu daňová suverenita rozebírá názory různých autorů (zejména zahraničních) a uvádí své vlastní názory a řešení. Z mého pohledu dále perfektně rozebírá pojem právnická osoba, a to jak z hlediska vnitrostátního českého práva, tak příslušných mezinárodních smluv. Podnětná je i pasáž týkající se ústavněprávních aspektů mezinárodních smluv.

Zajímavě vymezuje disertant i pojmy dvojí zdanění, resp. dvojí nezdanění. Poukazuje na rozdíly právního a ekonomického pojetí a správně zužuje oblast svého bádání na dvojí zdanění (i nezdanění) právní. Vhodně pracuje s judikaturou. Konečně se zaměřuje na opatření sloužící k zamezení dopadů dvojího zdanění.

Ve druhé části disertační práce disertant analyzuje vývoj a současný stav vzájemné spolupráce mezi státy v oblasti dvojího zdanění. Jde zejména o popis vývoje, který je však doplněn i vlastními názory disertanta (např. na to, která smlouva o zamezení dvojího zdanění byla uzavřena jako první nebo na mnohostranné smlouvy o zamezení dvojího zdanění). Pasáž týkající se Evropské unie je vhodně doplněna o analýzu judikatury Soudního dvora Evropské unie.

Překvapilo mě označení „limitní jurisdikce“, které disertant používá v sedmé kapitole druhé části. U této kapitoly si rovněž nejsem jist správností jejího zařazení a jejího významu pro disertační práce. Za zásadní problém to však nepovažuji, spíše jde o můj osobní názor, který se v tomto případě odlišuje od názoru disertanta.

Třetí část disertační práce je označena „Jednotlivé druhy příjmů a způsoby zabraňování dvojímu zdaňování“. Obsahem této části jsou však modelové situace, které přicházejí v úvahu ve vztahu k případnému dvojímu zdanění příjmů právnických osob, a zaměření se na institut stálé provozovny. Spatřuji tak určitý nesoulad mezi označením části a jejím obsahem. Co se samotného obsahu této části týče, přínosná je podle mého názoru kategorizace modelových situací hrozícího dvojího zdanění a disertantova úvaha ohledně stálé provozovny.

Celkově lze k disertační práci uvést, že jde o velmi zdařilou vědeckou práci na dané téma. Kladem je nepochybně analytický a systematický přístup disertanta k tématu a práce s literaturou a judikaturou. Vhodné je, že každá část disertační práce je uzavřena dílčím shrnutím závěrů a názorů disertanta. Určité drobné výtky k disertační práci jsem uvedl výše.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Z hlediska cílů vytyčených disertantem se domnívám, že práce naplnila jednotlivé dílčí cíle. Naplnění obecného cíle disertační práce (viz citace výše) by podle mého názoru přesahovalo rámec disertační práce, disertant však tento obecný cíl naplnil, pokud jde o určité dílčí aspekty tématu (např. vymezení poplatníka daně z příjmů právnických osob, institut stálé provozovny, apod.). Disertant si je této skutečnosti sám vědom (viz poslední odstavec závěru) a vyjadřuje své odhodlání nadále se dané problematice v rámci finančního práva věnovat.
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení „Protokolu o vyhodnocení podobnosti závěrečné práce“ v systému Theses.cz	Je patrné, že disertant přistoupil k danému tématu samostatným a tvůrčím způsobem. Je velmi pravděpodobné, že disertační práce je původním tvůrčím dílem disertanta, což ostatně vyplývá z jeho prohlášení. Práce byla zhodnocena systémem Theses.cz s tím, že nebyl nalezen žádný podobný dokument.
Logická stavba práce	Disertační práce je z hlediska systematického vhodně členěna. Struktura osnovy je logická a přehledná. Určitou výhradu mám k zařazení sedmé kapitoly druhé části disertační práce (viz výše).
Práce s literaturou (využití cizojazyčné literatury) včetně citací	Disertant pracoval s tuzemskou a zahraniční odbornou literaturou, právními předpisy, judikaturou a internetovými zdroji. Zejména oceňuji disertantovu práci se zahraniční odbornou literaturou.
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu	Hloubka provedené analýzy v disertační práci je dostatečná. Disertant vyvozuje vlastní závěry a uvádí návrhy <i>de lege</i>

k tématu)	<i>ferenda</i> . Disertační práce je teoretického vědeckého charakteru.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Úpravu práce hodnotím jako výbornou. Práce neobsahuje grafy a tabulky, což jí však není na škodu.
Jazyková a stylistická úroveň	Z hlediska chyb v psaní je disertační práce na výborné úrovni. Chyby v psaní se vyskytují minimálně (např. str. 123 „výslady“).

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

Při ústní obhajobě by disertant měl zodpovědět tyto otázky:

- Je nutné, aby daňový subjekt byl osobou (ke str. 32-33 disertační práce)?
- Jsou doprovodné komentáře ke vzorovým smlouvám o zamezení dvojího zdanění pramenem práva (ke str. 76 a 106 disertační práce)?
- Jaký je vztah pojmů stálá provozovna a stálá základna?

Doporučení/nedoporučení práce k obhajobě	Práci doporučuji k obhajobě před příslušnou komisí pro obhajobu disertačních prací.
---	--

V Praze dne 30. května 2014

doc. JUDr. Radim Boháč, Ph.D.
oponent disertační práce